

A°. 1827.

N°. 38.

BREDASCHE

Zaterdag

COURANT.

den 22 September

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad B R E D A ,
noodigen bij deze een ieder uit, welke vermeent de noodige geschiktheid
en bekwaamheid te bezitten en tevens genegen is tot de waarneming van
dezer Stads *Trekschuitenvraag* op Terheiden, om zich binnen acht da-
gen tot dat einde schriftelijk aan hunne vergadering te adresseren.

BREDA, den 20 September 1827.

Ter Ordonnantie van Burgemeester en
Wethouders voornoemd,
De Secretaris der Stad, Breda
OUKOOP.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL den 15 September.

Den 9. dezer is de geheele 17de afdeling, in het kamp bij Ravels in
oogenschouw genomen door den luitenant-generaal de *Eerens*, kom-
manderende de divisie infanterie onder het opperbevel van Z. K. H. prins
Frederik der Nederlanden. De inspectie werd door het schoonste weder
begunstigd.

Den 11. is de 16de afdeling infanterie, in bezetting te Ijperen en Me-
nen, het kamp binnen gerukt, zoo dat alle de troepen voor het kamp be-
stemd, er zijn aangekomen.

Van den 17 September.

Z. K. H. de Prins van Oranje, is heden morgen om half vijf ure, over
Mons, alhier terug gekomen.

Heden zal Z. K. H. een feest bijwonen op het kasteel van den Prins
de Ligne, te Beloeil.

In het Pruisische officieel dagblad van Aken, leest men de volgende
bekendmaking:

» Aan Z. M. den Koning van Pruisen is kennis gegeven, dat veele
jonge lieden uit de Westphaalsche- en Rijn-Provincien door hunne ouders
naar collegien der Jezuiten in andere landen worden gezonden, om aldaar
hunne studien voortzetten.

» Z. M. heeft bij eene kabinets-order van den 13 Julij II. de onverge-
noegdheid te kennen gegeven, welk een dusdanig gedrag heeft veroorzaakt
terwijl de voorkeur aan die vreemde gestichten te meer moet bevreemden,
daar, door 's Konings zorgen aan alle takken van het publiek onderwijs
besteed, de nationale gestichten van opvoeding en onderwijs in het alge-
meen en voor de Roomsche jeugd in het bijzonder, niets te wenschen
overlaat ten opzichte het wetenschappelijke en het godsdienstige.

» De formele begeerte van Z. M. is dat de jongelieden uit de Pruisi-
sche provincien zullen ophouden de Jezuitische collegien te bezoeken.

» Van dit Koninklijk besluit aan het publiek kennis gevende, zoo beve-
len wij tevens aan alle autoriteiten die zulks aangaat, om ons dadelijk te
verwittigen of, tegen onze verwachting, zich jonge lieden naar de colle-
gien der Jezuiten, in vreemde landen, begeven.

» AKEN den 11 September 1827.

De Koninklijke Pruisische regering."

's GRAVENHAGE den 16 September.

Heden is de zaal der Tentoonstelling van kunstwerken van levende
meesters geopend. De vereerende beschikking Z. M. den Koning, in
het opnemen der Tentoonstelling van deze stad, onder het getal dergene,
welke van 's Rijks wege, door het aankopen van kunstvoorwerpen, be-
gunstigd worden, heeft reeds aanvankelijk den gelukkigsten invloed ge-
had. Een groot aantal meesterstukken zijn van alle zijden, als het ware
toegevloed. Eerlang zullen Wij trachten, onze lezers, in een beknopt
verslag, met dezelve bekend te maken, doch intusschen durven wij hen
uitnoodigen, zelve te komen zien, niet twijfelende, of locaal, verzame-
ling en schikking, zullen hun evenzeer behagen.

Sedert eenige dagen heeft de Raad van State dezelfs vergaderingen, in
deze stad, hervat.

— De graaf *C. K. van Hogendorp* heeft, als voorzitter van de alhier
gevestigde Centrale Commissie tot ondersteuning der Grieken, den na-
volgenden brief ontvangen:

Pisa, den 18 Augustus 1827.

MIJNHEER DE GRAAF!

» Ik verneem zoo even van wege den heer *Palaeologos*, de nieuwe op-
offerings, welke de achtingswaardige commissie, van welke UEd. de
voorzitter is, gedaan heeft ten gunste der Grieken, op een oogenblik,
waarop hun alles ontbrak, en waarop zij bedreigd werden met eenen on-
vermijdelijken ondergang, zoo wegens gebrek aan levensmiddelen, als
wegens onvermogen, om aan eene magt, welke de hunne verre overtrof,
te kunnen tegenstand bieden. Dit is eene weldaad, welke de Grieken
nooit zullen vergeten; hunne dankbare erkentenis zal tot het laatste nage-
slacht overgaan. Heb de goedheid, mijnheer de Graaf, de tolk der ge-
voelens, waarmede alle Grieken bezielde zijn, te willen wezen bij uwe
edele medeleden, als ook bij hen, die bijdragen hebben geschonken.
Voeg er bij, dat hunne opofferingen niet zullen verloren zijn; want de
bloedige worstelstrijd zal weldra ten voordeele der Grieken, wier zaak
die van geheel Europa geworden is, geëindigd zijn. De maatregelen
toch, welke onlangs genomen zijn, zijn meer dan voldoende, om het
bloedstorten te doen ophouden, en den vrede in Griekenland te herstellen.

Vergun, mijnheer de graaf, dat ik u verzeker van de hoogachting
en den eerbied, waarmede ik de eer heb te zijn.

De Metropoliitaan IGNATIUS.

UTRECHT den 18 September.

Van Amsterdam verneemt men dat van den 10 tot den 16 dezer, aldaar
zijn overleden 273 personen. Het getal der geborenen bedroeg 136.

TURKEIJ E.

KONSTANTINOPEL den 23 Augustus.

De Porte schijnt het tot het uiterste te zullen laten aankomen; er zijn
bevelen tot groote krijgstoerusting gegeven. De Porte was gewaar-
schuwd dat de Mogendheden eerstdaags haar *ultimatum* zouden overge-
ven, en eenmaal hiervan onderrigt, heeft zij de expeditie in Egipte doen
bespoedigen; dagelijks worden er tartaren naar Egipte gezonden om or-
ders aan den Pacha te brengen ter bespoediging van het vertrek der vloot.
De Pacha heeft aan die orders stiptelijk voldaan, en reeds op den 31 Julij
is dezelve uitgelopen. De ambassadeurs begrijpen dat de expeditie zoude
bespoedigd worden, hebben den tijd ter aanneming van het *ultimatum* op
15 dagen verkort in de hoop dat zulks het vertrek der Egiptische armade
uit Alexandria zoude terug houden; zulks is te vergeefs geweest, en de-
zelfde zal de kust van Morea kunnen bereiken alvorens de tusschenkomst
kan tot stand gebragt zijn.

Men moet intusschen bekennen dat de Porte goede raadgevers bezit,
en deze vindt zij in de gezanten van eenige Christen Mogendheden.

Gelijk reeds gezegd is, de Engelsche ambassadeur, de heer *Stratford-
Canning*, heeft eenige dagen voor de overgave des *ultimatums* aan de
ministers van Oostenrijk en Pruisen verzocht, thans hunne vroegere aan-
geboden *bona officia* aantewenden om de Porte tot aanneming van het *ul-
timatum* aanzetten. De Pruisische minister, de heer *van Millitz*, heeft
daarop in eene nota aan den Reis-Effendi, zijne vroegere raadgevingen
herhaald, en heeft zich den 22 dezer in persoon naar den Reis-Effendi
begeven; doch heeft het bekende lakonisch antwoord ontvangen, dat
voorslagen met een wissel die niet betaald werd, kon vergeleken worden.

S P A N J E.

MADRID den 5 September

Gisteren is doot het gouvernement een manifest publiek gemaakt, no-
pens den opstand in katalonie en de middelen welke zullen worden aange-
wend om denzelven te dempen.

Z. M. de koning heeft noodig geoordeeld het volgende daarbij te be-
palen.

1°. Het garnizoen van Katalonie zal een aanzienlijke vermeerdering van
linie troepen ontvangen.

2°. Om den kapitein-generaal in die provincie te ondersteunen, zal er
onder zijne bevelen, een generaal benoemd worden, die bijzonderlijk zal
belast zijn met de militaire operatien en het kommando zal hebben over
de magt welke bestemd is ter vervolging der rebellen.

3°. Die generaal zal aan de rebellen kennis geven van zijne zending en
van zijne magt, welke de Koning hem heeft toevertrouwd; hij zal amnes-
tie kunnen verleenen aan degene welke in eenen bepaalde tijd de wa-
penen zullen nederleggen, hiervan zijn echter uitgezonderd de opperhoof-
den. Degenen welke van de amnestie geen gebruik zullen willen maken
op de wijze door den generaal voorgeschreven, zullen gefufileerd wor-
den.

4°. Hij zal zonder verzuim de rebellen vervolgen, tot dat hij dezelve
tot de gehoorzaamheid zal hebben teruggebragt.

5°. Hij zal over de koninklijke vrijwilligers kunnen beschikken, inge-
val hij dezelve zal noodig hebben.

6°. Die der vrijwilligers welke aan de bevelen van den generaal niet zul-
len gehoorzamen, of die, uit vrees, uit toegevendheid of uit andere
beweegredenen, niet zullen medewerken om de rebellen te bevcchten,
zullen worden ontwapend en voor altijd van de eer verstoken zijn om onder
de koninklijke troepen te dienen.

7°. Bij hun vertrek zal men hen aanzetten om hunne plicht te vervullen,
en om de handhaving van den vrede en de binnenlandsche rust te bescher-
men, hun verzekerende, dat men hen aan Z. M. zal voordragen, ter be-
koming van de belooningen welke zij zullen verdiend hebben.

8°. Eindelijk autoriseert Z. M. gezegde generaal, om, wanneer hij zulks
zal noodig oordelen, de getrouwe inwoners te wapenen welke zich vrij-
williglijk zullen aanmelden om de opstandelingen te vervolgen, om de ge-
hoorzaamheid aan Z. M. verschuldigd, te verdedigen, om de rust van
het land te handhaven en om de hunne te bewaren.

R U S L A N D.

PETERSBURG den 1 September

Uit Bucharost wordt onder dagteekening van den 29 Julij het volgende
gemeld:

» Zwermen sprinkhaanen, digte wolken gelijkende, hebben zich in de
laatste dagen op onze omstreken nedergeworpen. Dezelve kwamen uit
Moldavie en hebben, door den wind voortgejreven, de rigting naar den
Donau door de distrikten Ilfrof en Vlat genomen. Gelukkiglijk was de
graan-oost geëindigd, slechts de maïs staat nog op de velden, en zal alzoo
in onze provincie en aan deze zijde van den Donau, veel lijden. De Do-
nau heeft door deszelfs overstromingen geheele landstrecken onder water
gezet, en hier in zijn de meeste dezer schadelijke insecten ongekomen."

G R O O T B R I T A N N I E.

LONDEN den 14 September.

De zijden-fabrieken te Spitafields zijn alle aan den gang; Z. M. de
Koning heeft er groote bestellingen gedaan voor het ameublement van het
kasteel van Windsor.

Wij vernemen dat het eiland *St. Fernando-Po*, nabij de kust van Guinée gelegen, door Spanje aan Engeland is afgestaan. Dit eiland heeft 30 mijlen lengte en 30 mijlen breedte, hetzelve is in 1471 door den Portugeezen zee-reiziger *St. Fernando del Po* ontdekt, en heeft den naam van den Ontdekker bekomen. Het wordt door retsen omringd, is schoon en vruchtbaar. De inwoners worden op 1200 gerekend. In 1778 wierd het door de Portugeezen aan Spanje afgestaan, welke er echter weinig gebruik van heeft gemaakt. Als kolonie is het voor Spanje nimmer van waarde geweest, en alhoewel het goed drinkbaar water heeft, wordt het weinig bezocht. Men wil dat Engeland er eenige schepen zal stationneren om den slavenhandel, welke op de kust van Guinée gedreven wort, meer en meer te beletten.

F R A N K R I J K

PARYS den 17. September.

Vóór eenige dagen had aan de beurs het onaangename toeval plaats, dat er twee personen in eene ongewone kleeding verschenen, om welke zij door eenige schreeuwers voor jezuïten uitgemaakt werden. Er ontstond rumoer, en eindelijk een oloop, die de aandacht der politie trok en haar aanleiding gaf, om de twee onbekenden aan te raden zich te verwijderen, ten einde verdere opschudding voor te komen.

— Een doofstomme, met name *Sauron*, heeft, dezer dagen, voor het hof van assises van *Contal* terecht gestaan, als aangeklaagd, zekeren *Petit*, een minvermogen landman, wiens dochter hij verleid had, doodgeschoten te hebben. Men zegt dat *Sauron* deze misdaad uit wraakzucht heeft gepleegd, omdat *Petit* zijne dochter, om ergernis voor te komen, naar elders had gezonden. Onderscheidene malen had hij reeds getracht *Petit* te benadeelen, onder anderen ook door hem van diefstal te betichten.

Bij de zitting van het hof van assises, was de heer *Sicard*, opvolger en erfgenaam der bekwaamheden van den beroemden abt *Sicard*, bestemd, tot tolk van den beklagde. Hij had zes doofstomme jongelingen medegebragt, om hen getuigen te doen zijn van het schrikkelijk voorbeeld, hetwelk hier aanwezig was.

Eenige dagen voor deze terechtzitting, had de heer *Sicard* beproefd; zich met *Pierre Sauron* in betrekking te stellen.

Voordat onder de gezworen geloot werd, vroeg de president, of hij als tolk wilde dienen.

De heer *Sicard* verklaarde dat hij buiten staat was, om zijne denkbeelden aan den beklagde mede te deelen of hem de zijne te doen verstaan — dat hij geen tijds genoeg gehad had, om hem de teekenen te leeren; dat het verstand van *Sauron* hem zeer bekrompen voorkwam; en dat hij ten sterksten verlangde, dat de zaak tot een volgende sessie mogt worden uitgesteld, zich aanbiedende, om in dienstusschentijd, te *St. Flour* te komen, ten einde den beklagde eenige voorloopige lessen te geven. Overigens betuigde hij, dat het hem in eene zoo gewigtige zaak onmogelijk was, zonder deze voorzorg den post van tolk op zich te nemen en den vereischten eed af te leggen.

Van het antwoord van *Sicard* werd proces-verbaal opgemaakt, en in zijne plaats geroepen een doofstomme, die lezen en schrijven kan en sedert eenige jaren te *St. Flour* woont. Deze toonde zich bereid en leide den eed af.

Na de lezing der acte van beschuldiging en de afroeping der getuigen, vroeg de heer *Dessauret*, verdediger van den beklagde, het woord. Hij verzocht dat de zaak mogt worden uitgesteld. Van den heer *Sicard* verstoken, kon hij, zeide hij, zich door den beklagde niet meer doen verstaan; in den nieuw gekozen tolk stelde hij geen vertrouwen.

Het openbaar ministerie bestreed deze expeditie en het hof beval, na eenige beraadslaging, dat tot de debatten zou worden overgegaan.

Pierre Sauron onderging een zeker soort van verhoor. De heer *Sicard* had, op aanzoek van den advocaat, verklaard, den beëdigden tolk niet al zijn vermogen te zullen bijstaan. Men kan de gebaarden, welke hier voorvielen, bij geene mogelijkheid beschrijven.

Na de aanspraak van het openbaar ministerie, nam de verdediger het woord op. Zonder in bijzonderheden der feiten te treden, beschouwde de heer *Dessauret* de zaak uit een wijsgeerig en zedekundig oogpunt. Hij achtte zijnen cliënt niet in staat om geregeld te denken de onderscheidene denkbeelden te verbinden, — onkundig van de betrekkingen der menschen, de maatschappelijke plichten en de bepalingen der wet, — alleen zijne behoeften kennende, begeerig om ze alle te voldoen, slaaf van de ingeving des oogenblik, nog grooter slaaf zijner driftten, welke hij voor behoeften houdt, geene hinderpaalen achtende, gereed om ze, hoe dan ook, uit den weg te ruimen, niet wetende of hij kwaad doet, denkende dat hij wel doet.

De advocaat gaf den wensch te kennen, dat het gouvernement de zorg mogt op zich nemen, om al die ongelukkigen, welke thans slechts gedeeltelijk het burgerlijke leven genieten, in het volle genot daarvan te stellen, door hun die opvoeding te geven, buiten welke zij, in zeker opzigt, tusschen den mensch en het redelooze dier zijn geplaatst.

Hij bestreed hetgene het openbare ministerie had gezegd aangaande het belang en de noodzakelijkheid om een voorbeeld te stellen. Het regt houdt op regt te zijn, merkte hij aan, wanneer hetzelve niet aan allen gelijkelyk wordt bedeeid, en deze jeugdige doofstommen, welke de tegenwoordige zitting bijwoonen, zouden bij hunne makers treurige denkbeelden van de vlierscharen dezer wereld overbrengen.

De aangeklaagde schuldig verklaard zijnde, doch zonder voorbedachten rade, is tot eeuwigdurende dwangarbeid veroordeeld.

Deze ongelukkige verstond het vonnis niet, hetwelk men over hem velde. Naderhand heeft de heer *Sicard* het hem in de gevangenis begrijpelijk gemaakt. Hij werd toen wanhopend en gaf te verstaan, dat hij even gaarne het leven zou verloren hebben.

R I J S S E L den 12 September

Z. M. *Karel de X* heeft, op den 8 dezer, den eersten steen gelegd van de eerste sluits in het kanaal *Roubaix*. Nooit was eene plegtigheid eenvoudiger en treffender tevens. Een priester van 85 jaren spreekt den zegen over het werk uit; een souverein van 70 jaren gelieft, bijna zonder geleide, op eene eenzame plaats te komen en naar eenen diepen grondslag af te dalen, om nuttige ondernemingen voor den handel van zijn rijk te begunstigen. Het volk stroomt toe om hiervan getuige te zijn. De kroonprinsen van twee naburige rijken wonen de plegtigheid bij en schijnen, dusdoende, eenen nieuwen waarborg te geven voor eenen langdurigen vrede.

De heer *Beccrey*, directeur-generaal der bruggen en wegen, heeft eene aanspraak aan den Koning gedaan, om Z. M. het nut van het nieuwe kanaal voor te stellen.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda,

van den 21 September 1827.

	Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe	f	7: 83
— Rogge. (nieuwe)		5: 63
— Gerst. (zomer)	00:	00
— Boekweit (Nieuwe)		3: 50
— Haver	00:	00
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	00:	32
Grof ——— idem	00:	16
Boter idem	00:	67½
Zand Aardappelen [Vat of Mudde].	1:	60
't ¼ Ned. pond Fijn Tarwe Brood	00:	16
De 1 ——— Grof. idem.	00:	16
De 1 ——— Boekweit	00:	14
De 3 ——— Roggen Brood.	00:	28
Het Ned. Pond Rundvleesch.	00:	00
— Kalfsvleesch	00:	00
— Schapenvleesch	00:	45
— Versch Varkenvleesch	00:	35
— Gerookt idem	00:	75
Het 1000 Eiken Telhout	2:	70
— Doof Hout	1:	60
De Kar Spaanders	3:	00
— Struiken	3:	45
de 100 Mutsaard	2:	30

30 in het last.

A D V E R T E N T I E N.

BERIGT AAN OUDERS EN VOOGDEN.

De ondergeteekende, schoolhouderesse te Breda, reeds sedert verscheidene jaren het vertrouwen haren stadgenooten gewonnen hebbende, en meermalen door dezelve aangezoekt geweest zijnde om JONGE JUFVROUWEN in de geheele kost te nemen, zoo neemt zij bij deze de vrijheid, zich in de gunst van OUDERS en VOOGDEN aan te bevelen, die haar met de opvoeding en onderwijzing harer DOCHTERS zouden willen vereenen.

Het Onderwijs zal grondig gegeven worden in nuttige KUNSTEN en WETENSCHAPPEN, en in de NEDERDUITSCHEN en FRANSCHE TALEN, alsmede in alle VROUWELIJKE HANDWERKEN; terwijl men tevens gelegenheid zal vinden, onderwijs te ontvangen in de HOOGDUITSCHEN en ENGELSCHEN TALEN.

Ouders en Voogden kunnen zich verzekerd houden dat in hare intriging en onderwijzing niets verzuimd zal worden, om de haar toevertrouwde, Jonge vrouwen op eene aangename wijze tot het doel harer bestemming opteleiden.

Wel. J. J. G. ABEL,
Geb. MULLER.

VERKOOPING OP REGTERLIJK GEZAG.

Op DINGSDAG den 25 September 1827, des voormiddags ten tien ure, zal op de groote Markt voor het Stadhuis te Breda, om contant ge'd aan den hoogstbiedenden worden verkocht, eenige Meubilaire goederen, bestaande in:

Een Eikenhouten BUREAU, LEDIKANTEN met behangels, een BED met toebehooren, BEDDELAKENS, een DEKEN, een MATRAS, SPIEGELS, en SCHILDERIJEN met vergulde lijsten, STOELEN, TAFELS, TIN, GLAS en AARDEWERKEN het geen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Op DONDERDAG den 29 September 1827, 's morgens om 11 uren precies, zal den Notaris Mr. R. P. ROMME, op het Blokhuis te Terheijden, publiek VERKOOPEN: eene uitgezochte VERZAMELING van FIJNE BLOEMGEWASSEN, KASTEN, BROEI-RAMMEN, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. — Een en ander zal twee uren voor de Verkoopung voor een ieder te zien zijn.

** Door sterfgeval terstond te Huur op de *Leur*, 1½ uur van Breda, een zeer net en van verscheiden goede vertrekken voorzien WOONHUIS, met eene daarachter gelegene fraaie BLOEM en vruchtbare MOESTUIN, voor f 170 's jaars, te bevragen bij den Heer J. H. VISSERS, Brouwer op de *Leur*. Brieven Franco.

BERIGT.

BAR, VAN LUIK,

Mr. GEWEERMAKER bij het Korps Rijdende Artillerie, maakt aan het publiek, en voornamelijk aan de heeren LIEFHEBBERS der JAGT, bekend, dat hij alle mogelijke VUURWAPE- NEN, tegen eene civiele prijs en op eene solide wijze, equipeert, monteert en hersteld; terwijl hij met de eerste Geweer-fabrikkanten van Luik in betrekking staat.

Van zijne bekwaamheid, kan men de gunstigste getuigenis bij den Chef van het Korps Rijdende Artillerie alsmede bij eenige liefhebbers alhier, voor wien hij de eer gehad heeft te werken, inwinnen.

Logeert vooreerst in de Kazerne der Rijdende Artillerie te Breda.

** Bij F. B. HOLLINGÉRUS PIJPERS, te Breda is heden van de pers gekomen, en alom verzonden:

- I. Geschiedenis der Nederlandsche Hervormde kerk; door A. IJpeij, Hoogleraar te Groningen, en J. J. Dermout, Predikant te 's Gravenhage. Vierde of laatste deel, bij Intekening f 6,81
- De prijs der vier deelen compleet, is 35,45
- II. Brieven over Bencoolen, Padang, het rijk van Menangkabau, Rhiouw, Sincapoera en Poelopinang. Door den Kolonel *Nahuijs*, tweede, vermeerderde druk 2,60
- III. Handleiding tot de Algemeene Geschiedenis voor het onderwijs in de Gymnasien, door Mr. G. Dorn Seiffen, eerste stukje (Geschiedenis der Oostersche Volken) 30
- Met den meesten spoed zullen de volgende stukken worden uitgegeven.
- IV. Fabelkunde voor Jonge lieden; door A. B. van Meerten geb. *Schilperoort*. 2 deelen zonder platen 3 -
- Hetzelfde werkje, met platen (vroeger uitgegeven) 6 -
- V. Leerzame en armakelijke Gesprekken voor jonge kinderen. door A. B. van Meerten geb. *Schilperoort*, met 12 gekleurde platen. 1 -